

Який інстаграмний кадр пропадає! Червоні конвери на тлі схожої на військовий плац площі, сірої, як усе це місто і життя у ньому, виглядають справді ефектно. Аж просяться в об'єktiv. Але телефон міцно засів у тісній кишені джинсів, а щоб його витягнути, доведеться відпустити краєчок цегляної надбудови, а отже, — майже напевно погуркотіти з даху вниз. Спасибі, якось обійдуся без фотки. Зрештою, я сюди прийшла не для того, аби поповнити свій інста-профіль, і вже точно не, щоб упасти з п'ятиповерхівки.

То навіщо?

Якщо чесно, у мене немає чіткої відповіді. Це стало дивною нав'язливою звичкою. Сидіти тут у гарну погоду, сподіваючись, що ніхто не задере голову і не запанікує: «Дівчина на даху!». Думати. Спостерігати

за польотами голубів — на перший погляд хаотичними, але насправді керованими, тільки їм відомими маршрутами. Подумки балакати з тією, яка тепер живе лише в моїй голові.

З мамою.

Саме з неї все й почалося. Того сльотавого весняного дня я вперше вдерлася на дах, намагаючись вгамувати калатання серця і паніку, що підступала, як нудота, до горла. Не для того, аби стрибнути вниз, як потім вирішила поліція. А для того, щоб зрозуміти, що перед своїм першим і останнім польотом відчувала вона. Моя мама.

Мене звати Леся, і, поглянувши на мене, ти побачиш звичайнісіньку школярку. Стандартний набір — кеди-джинси-чорна футболка-картата сорочка і наплічник за спиною. Пухнасте кульбабкове волосся, тісно сплетене у два колоски. У тебе таких пів школи, і всі на одне лице.

Але був час, коли я стала скандально відомою не лише у своєму класі, а й у всьому нашому містечку. «Та сама восьмикласниця», «її дочка», «бідна дитина» і ще 100 500 епітетів, які шепотіли мені вслід. Щоб стати «зіркою» у місті, де всі одне одного знають, не достатньо бути талановитою, гарно вчитися чи волонтерити в собачому притулку. Треба щось справді шалене. Наприклад, пофарбувати волосся у всі кольори веселки, як Інна з 11-Б. Або поголити голову, як Катя,

у братика якої виявили рак. Або щоб твій будинок згорів дотла у переддень твого весілля, як це сталося з Ірою К. Або щоб твоя мама наклала на себе руки на очах десятків перехожих.

Як це сталося зі мною.

За той один майже-по-літньому-теплий квітневий день я — з непримітної Леськи перетворилася на «отудівчинку-мама-якої-стрибнула». Довге таке ім'я, правда? Як у Волдеморта. Я чула його щодня — у шкільних коридорах, в магазинах, у які ходила зазвичай, у маршруті. Я перестала бути собою — дівчиною, в якої були гарні (або ні) очі, кльова (або ні) фігура, якісь зацікавлення і симпатії. На мене лягла тінь маминої смерті, і я дуже довго з-під неї вибиралася. Може, тому, що не надто й хотіла. Бо так принаймні трохи відчувала, що мама досі є в моєму житті.

Ми не були подругами — у тому сенсі, як дружать між собою мої однокласниці. Але вона дуже любила мене, а я — її. І ми були справді близькими одна з одною. Близькість — це зовсім не значить розказувати все-все, наприклад, і те, що моє серце пропускає удар, коли я бачу Андрія з 10-А, і те, що мамі шептав на вушко вродливий, але нахабний залицяльник. Думаю, деталі варто залишати для себе або для подругок твого віку. Але ми завжди знали про те, що кожній із нас потрібно — влаштувати дикі танці чи замкнутися самій

у кімнаті, скласти компанію на ранковій пробіжці, чи цілий день пити чай з домашніми пиріжками. І поважали ці потреби. Ми піклувалися одна про одну. Відверто говорили про свій досвід, свої переживання, свої страхи. Принаймні до певного часу. Поки мама не наважилася на свій останній крок.

Мені здається, такі речі треба, як мінімум, обговорювати з близькими. Може, тому мені було так образливо. Жодного натяку, жодної дивної есемески, жодного *When angels deserve to die* на рипіті, нічого такого, що могло б сказати: гей, доню, я готуюся померти! Це так, наче твоя бест-подруга, яку ти вважала домашньою скромницею, одного дня приходить до школи з обручкою на пальці і каже, що вагітна — а ти й не знала, що в неї був хлопець. Це так, тільки в мільйон разів гірше, бо заміжжя — це не смерть, з нього завжди можна втекти.

Зрадженою. Ось якою я почувалася. Вона повелася зі мною нечесно. Вона не сказала мені жодного слова. Не пояснила нічого і залишила самій усе розгрібати. Це взагалі нормально? Окей, моя мама ніколи не вписувалася у стандарти норми, і мені це завжди подобалося. Вона була несхожа на запованих у строгі дорогі костюми мамусь-юристок і менеджерок. Але зараз я віддала би все на світі, аби вона виявилася однією з них — нудних, передбачливих і не здатних

на шалені вчинки. Так було би більше шансів, що вона лишиться зі мною.

Розповідаючи про себе, я знову говорю про неї. Так, ніби я — просто бліде відображення її життя. Дивного, невпорядкованого. Справжнього. Надто на неї злюся, щоб хотіти бути такою, як вона. Але не можу не бути схожою на неї. Тому хочете більше про мене дізнатися — читайте про неї.

Мою маму звати Вікторія, і вона барвумен. Була. Тепер говорити про неї в минулому часі трохи легше, але мені б не хотілося. Я люблю заплющувати очі і уявляти, що ось вона — поруч. Вбрана в чорні джинси і незмінну чорно-білу картату сорочку, пританцьовує біля плити під бадьорий польський рок і смажить для мене млинці. Смішно хмурить лоб, коли в кріслі на балконі читає книжку. Цілує мене зранку, коли повертається з нічної зміни, вся просочена запахом цигарок і втоми. Але в її очах за поволокою сигаретного диму плюскається любов.

Я завжди думала, що вона надто розумна, надто класна для такої роботи. Наливати «стограм» для людини, яка у вільний час читає романи лауреатів

Букера, — погодьтесь, якось принизливо. Але вона цим не грузилася. Можливо, примусила себе звикнути — як-от ми зрештою звикаємо до шкільної форми і знаходимо кайф у тому, щоб носити її і виглядати при цьому стильно. Вона віртуозно наливала у кухлі пиво, не створюючи зайвої піни, відкорковувала вино з виглядом професійної сомельє, залюбки змішувала «Текілу Санрайз» і підпалювала самбуку так, що це виглядало, наче магія. А вдома робила для мене смачнющі безалкогольні коктейлі, змішані у шейкері або красиво налиті у склянці шарами.

Я любила фоткати їх, ловити крізь склянку з вогняно-червоним чи інопланетно-синім напоєм сонячні промені. Звичайно, ці фотки ніде не викладала. Вчителі й так потай підозрювали, що я вживаю алко ледь не з пелюшок, і вже точно ніхто з них не став би перевіряти вміст спирту у напоях, які для мене готувала мама. Вони би просто вирішили, що вона мене споює, і настукали у соцслужби. Та-а-ак, важко бути кращою, ніж про тебе думають — зрештою, доводиться жертвувати купою невинних речей, щоб тебе не звинуватили у всіх земних гріхах.

— Знаєш, а мені байдуже, що про мене думають інші, — сказала мама, коли ми якось сиділи на балконі і бовтали босими ногами, просунувши їх крізь балконні ґратки.

За десять хвилин перед цим я згубила резинового капця. Яскраво-червоний «шляпак» 38-го розміру полетів просто у торбу сусідки баби Насті з другого під'їзду, поки вона порпалася у ній, шукачи ключі. Баба Настя спершу дуже здивувалася, витягнула двома пальцями червоний енекло, задерла голову — а тоді побачила нас і почала кричати, погрожуючи кулаком моїй босій нозі. Мама забилася в куточок балкона і ледь могла дихати від реготу. Мені довелося спуститися й забрати своє взуття, з бонусом — міні-лекцією про те, яка нахабна й невихована нині молодь.

Коли після інциденту з летючим капцем ми трохи заспокоїлися, то вирішили бовтати ногами босоніж. А маму пробило на серйозні розмови.

— Так, мені геть все одно, як вони там подумки мене називають і які скажені історії переповідають одна одній на вухо. Єдине, що мені насправді важливо, — щоб ти була поряд, стільки, скільки хотітимеш. І щоб була щасливою. Я нікому не дозволю нас розлучити.

— А що, хтось намагається? — пожартувала я.

— Навіть якби й так, проти нашої команди ні в кого нема шансів, правда? — задержувато засміялася мама. Я засміялася у відповідь.

Хто ж знав, що ти, ма', зробиш це сама?

Я все думаю: мав же бути якийсь знак? Щось таке, що підказало — будьте уважні, можлива катастрофа.